

Cílem této rigorózní práce je shrnutí převážně zahraničních poznatků o záměrném sebepoškození dospívajících s důrazem na význam rodinného kontextu a jejich prohloubení. Teoretická část se věnuje definování této copingové strategie, jejímu výskytu, funkcím, průběhu, rizikovým faktorům, klinickému pohledu i nastínění možné prevence a terapie. Podrobněji se zabývá rodinným systémem i jeho možným vlivem na záměrné sebepoškození. V empirické části je hledána odpověď na výzkumnou otázku, „jaké jsou charakteristiky rodin dětí, které se v dospívání začnou záměrně sebepoškozovat“. Na kasuistikách je zdůrazněn rodinný kontext rozvoje záměrného sebepoškození a prostřednictvím shrnutých charakteristik rodin 20ti respondentů je poukázáno na to, které charakteristiky se ve vybraném vzorku opakovaně objevují. Výsledky byly v souladu s předchozími výzkumy, přičemž navíc nastínily celou řadu dalších faktorů k ověření. Jako nejzásadnější se jevily charakteristiky týkající se disharmonických rodinných vztahů jak mezi rodiči, tak především mezi rodiči a dospívajícími – naprostá většina z nich má pocit, že rodiče nezajímá, a cítí se být vychovávána příliš kriticky. Téměř polovina pak sama popsala využívání nějaké formy rizikového chování (včetně záměrného sebepoškození) jako snahu k upoutání pozornosti rodiče. Překvapivě vysoký byl také výskyt sebedestruktivního chování mezi rodiči těchto dospívajících. Uvedeno je i mnoho dalších charakteristik.